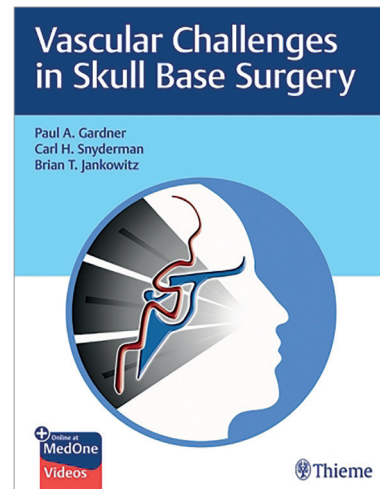

Vascular challenges in skull base surgery

P.A. Gardner, C.H. Snyderman, B.T. Jankowitz
219 blz., Thieme New York, 2022 (ISBN 978-1-68420-068-9)

Gezien haar complexiteit stelt chirurgie ter hoogte van de schedelbasis ook de ervaren neurochirurg voor een aantal belangrijke dilemma's en uitdagingen. Zowel ziektebeelden die de normale anatomische structuren en bijgevolg diens functie verstoren als peroperatieve iatrogene schade aan het complexe kluwen van craniale zenuwen en bloedvaten kunnen een desastreuze impact hebben op de levenskwaliteit van de patiënt. In dit boek lichten 3 auteurs, van wie 2 neurochirurgen (Paul A. Gardner, University of Pittsburgh en Brian T. Jankowitz, University of Pennsylvania) en 1 neus-keel-oorarts (Carl H. Snyderman), toe hoe men reeds preoperatief kan anticiperen op deze mogelijke valkuilen om op die manier het peroperatieve verloop zo veilig mogelijk te laten plaatsvinden met een minimaal risico op vasculair geïnduceerde schade.

Meer specifiek nemen de auteurs de chirurgische en endovasculaire benadering van vasculaire structuren in deze kritieke anatomische regio en de mogelijke neurologische gevolgen bij accidentele schade onder de microscooploep. Als pioniers leiden ze de lezer stap voor stap doorheen de multidisciplinaire aanpak en meest recente ontwikkelingen binnen de minimaal invasieve endoscopische benadering van deze schedelbasisaandoeningen.

Een uitstekend inzicht in de anatomie en haar variabiliteit, de fysiologie en de chirurgische benaderingstechnieken - dit in een razendsnel evoluerend wetenschapsveld - zijn niet alleen primordiaal in de behandeling van deze patiënten, maar vormen ook de hoeksteen voor een goed begrip van dit boek. In het inleidende hoofdstuk wordt de lezer daarom reeds ondergedompeld in een uitgebreide uiteenzetting van de complexe, maar relevante anatomie. In de hoofdstukken erna komen op wetenschappelijk onderbouwde wijze de open en endoscopische endonasale behandelingsmogelijkheden van tumoren en aneurysma's aan bod, alsook de benadering van peroperatieve complicaties. Het belang van een multidisciplinaire aanpak wordt op diverse ogenblikken in het boek benadrukt, waarbij zowel de neurochirurg, de interventioneel radioloog (o.a. preoperatieve tumorembolisatie), de neurofysioloog (o.a. neuromonitoring) als het hele chirurgische team (o.a. protocol bij een peroperatieve bloedvatruptuur) een cruciale rol vervult.

De uitgebreide anatomische beschrijvingen en de diepgang in chirurgisch-technische aspecten doen op het eerste gezicht vermoeden dat dit boek enkel dienst kan doen als synopsis voor de ervaren vasculaire neurochirurg. De talrijke verhelderende illustraties, handige opsommingen van leerpunten, casusbesprekingen en diverse behandelingsalgoritmen en -protocollen vormen echter ook voor de onervaren neurochirurg een houvast en bieden hem of haar de kans om zich stap voor stap te verdiepen in deze complexe materie. Tevens kan de lezer desgewenst online bijkomende video's raadplegen die extra informatie en duidelijkheid verschaffen. Regelmatig beschrijven de auteurs eigen ervaringen en voorkeuren, waardoor het boek soms in objectiviteit verliest. Ook de keuze van de geselecteerde wetenschappelijke artikels waarnaar men refereert, kan enige selectiebias meebrengen. Toch blijven de auteurs het belang van een centrumspecifieke aanpak benadrukken, waarbij de finale strategie bij het hele team ligt.

Het boek kenmerkt zich door een uniforme schrijfstijl en is ondanks zijn specialistische inhoud vlot leesbaar. Aangezien de hoofdstukken onafhankelijk fungeren van elkaar, heeft de lezer de keuze om bepaalde informatie te selecteren die aansluit bij zijn of haar interessegebied en indien gewenst minder relevante hoofdstukken over te slaan.

Kortom, dit informatieve boek verdient het om gelezen te worden door elke persoon die een cruciale rol speelt in de zorg voor patiënten met schedelbasisaandoeningen. De complexiteit van deze aandoeningen en de simpliciteit waarmee deze benadering hiervan toegelicht wordt, gaan hierbij hand in hand.

Dr. Frank Weyns, neurochirurg
Dr. Senne Broekx, assistent neurochirurgie

Acco-korting voor TvGG-abonnees

Wil je als TvGG-abonnee graag 10% korting genieten bij Acco bij de aankoop van het besproken boek? Surf dan snel naar www.tvgg.be/acco om de code op te halen of stuur een mailtje naar info@tvgg.be

Het volledige aanbod is terug te vinden via www.acco.be/tvgg